Täysistunto

Tiistai 30.5.2017 klo 14.01—18.07

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskuksesta

Hallituksen esitys HE 59/2017 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Maria Lohela: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan.

Keskustelu

17.10 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Hallitus esittää säädettäväksi lakia Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskuksesta. Se on hyvä, koska Euroopan turvallisuustilanne on heikentynyt ja kuten perusteluissa mainitaan, turvallisuustilanteeseen liittyy ilmiöitä, joita voidaan kuvailla hybriditoiminnaksi. On hyvä, että myös Suomen hallitus on tässä asiassa tilannekuvaltaan ajan tasalla ja voimme lainsäädännöllä reagoida tähän olemassa olevaan ilmiöön.

Tämä on sellainen asia, jossa on hyvä olla edelläkävijänä Euroopan tasolla. Turvallisuus on keskeinen tekijä tietoyhteiskunnan takana, ja jos saavutamme sellaisen maineen, että meillä on tässä asiassa edistynyttä teknologiaa ja osaamista ja tahtotilaa, niin se voi olla myös hyväksi liike-elämällemme. Kuitenkin toivoisin tähänkin enemmän käytännön resursseja ja varoja kuin nyt tässä esitetään. Kenties vielä näemme sellaisen esityksen.

17.11 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Hybridiuhat ovat tämän päivän avoimessa yhteiskunnassa erittäin, erittäin vakava asia. Ja aivan oikein Euroopan unionin alueella on tähän asiaan herätty, ja nyt näitä hybridiuhkia lähdetään kartoittamaan. Tämä nyt käsillä oleva hallituksen esitys nimenomaan lähtee siitä, että näitä hybridiuhkien torjunnan kannalta tärkeitä asioita lähdetään kehittelemään osaamiskeskustasolla. Suomi on tässä asiassa ollut aktiivinen, ja nyt tämä nyt käsillä oleva hallituksen esitys tähtää nimenomaan tämän hybridiosaamiskeskuksen saamiseen tänne Suomeen ja nimenomaan niin, että Euroopan unionin jäsenvaltiot yhdessä lähtevät tätä asiaa viemään eteenpäin.

Olemme viime kuukausina huomanneet eri maissa tapahtuvissa vaaleissa erilaista vaikuttamista, jossa jokin ulkopuolinen taho on lähtenyt erilaisilla keinoilla, joita tämän päivän tietotekniikka sallii lähes mahdottoman määrän, vaikuttamaan jonkun maan vaalitulokseen etukäteen. Muun muassa näiden keinojen tutkiminen ja saaminen hallintaan on Euroopan kokonaisturvallisuuden kannalta aivan välttämätöntä. Jokainen tietokoneiden kanssa pelaava tai tiedotusvälineitä seuraava ihminen tietää sen, että erilaisten uutisten seulominen, erilaisten hybridiuhkien havaitseminen, on äärimmäisen tärkeää.

Suomi tämmöisenä pienenä, avoimena valtiona täällä Pohjoismaissa, pohjoisessa nurkassa Eurooppaa, on yhdellä lailla avainasemassa, koska olemme kuitenkin liikenteen solmukohta Kaukoitään päin ja myös Suomen kautta kulkee valtava määrä erilaisia kaapeleita, valokuitukaapeleita. Olemme solmukohta tiedonvälityksessä. Vaikka olemme täällä sivussa, siitä huolimatta avoimessa yhteiskunnassa esimerkiksi Helsinki on erittäin tärkeä, merkittävä kohde.

Uskon, että tutkimuksella ja eurooppalaisella yhteistyöllä pääsemme eteenpäin, mutta hybridiuhkiin varautuminen ei ole tämän yhden esityksen asia. Kysymyksessä on pitkän polun alku, joka on nyt pantava liikkeelle, ja valtion on oltava mukana tässä. Tämä hallituksen esitys on hyväksyttävä ja sen mukaan mentävä eteenpäin.

17.13 **Katri Kulmuni kesk:** Arvoisa puhemies! Hybridiuhkien osaamiskeskuksen perustaminen on erittäin merkittävä asia. Se, että se saadaan Suomeen, on vielä hienompi asia, ja kyllä se palvelee meidän kokonaisuusturvallisuusajatteluamme. Hybridiuhat ovat entistä enemmän nousseet mediassa esille, ne heijastuvat myös taloudessa puhumattakaan siitä, minkälaisia sotilaallisia vaikutuksia niillä pahimmillaan voi olla.

Tämä hybridiuhkien osaamiskeskus on varsin nopeassa aikataulussa pystytty saamaan aikaiseksi, hallituksen esitys eduskuntaan, ja myös saamaan sitten liittolaisia tälle asialle Euroopan unionissa ja myös Naton puolelta. Onkin erittäin tärkeätä, että 9 maata oli mukana jo perustamisasiakirjan allekirjoittamisessa viime kuussa.

Siinä, miten pystytään kaikenkattavasti tietoverkkojamme vahvistamaan ja estämään sitä, että pystyttäisiin jostakin tällaisia hybridiuhkia Suomeen ja muihin maihin tekemään, on erittäin tärkeää, että tämä keskus pystyy niihin toivon mukaan sitten reagoimaan ja hoitamaan asioita. Tämä nimittäin liittyy vaikka sellaiseenkin asiaan kuin sähköiseen äänestämiseen, josta totta kai olisi toiveita, että sitä voitaisiin tehdä, sitä voitaisiin laajentaa, pystyttäisiin käyttämään enemmän kaikkia sosiaalisen median antamia palveluita. Esimerkiksi nuoriso pystyy erittäin sujuvasti hoitamaan asiansa jo sähköisesti, mutta siinä, minkälaisia potentiaalisia vaaroja liittyy myös verkkokäyttäytymiseen, meidän pitäisi pystyä aina olemaan askel edellä. Lisäksi merkittävää on tietenkin informaatiovaikuttaminen. Ja siinä ei mikään muu ole niin tärkeää kuin medialukutaito, että sitä jatkuvasti pystyttäisiin opiskelemaan ja opettamaan. Sitä kautta, että ihmiset pystyvät seuraamaan aikaa, laajasti erilaisia medialähteitä, toivottavasti myös medialukutaito kehittyy.

Mutta mielestäni tämä on Suomelle erittäin hieno ja tärkeä asia, että tällainen hybridiuhkien osaamiskeskus tähän maahan saadaan.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan.